

a szabadvers szabadságának elvesztése

a költészeti elmeszakértők munkálkodásának áldásos hatása a költészetre
alig kimutatható
akkor meg mivégre
a költő már eleve gyanúperrel él ha útjába akad egy költészeti elmeszakértő
lírai analízis klinikai szintézis
lobogtatják a papírokat iktatószám pecsét aláírás
ugyan kinek másnak jutna eszébe beiktatni egy verset
elfekvőbe vitetni egy metaforát
értekezni a szabadvers leépüléséről
gondnokság alá helyezni keresztrímeket
egzaktnak vélt módon leírni leírhatatlan költői képeket
pontosan lemérni és centiméterben meghatározni a költői emelkedettséget
(átlagszámítási módszerrel: 84 centiméter)
ezek bizony a költészeti elmeszakértők kíméletlenül fortélyos módszerei
amelyek előtt a költő tehetetlenül és zavarodottan széttárja gondolat-karjait
és szabad utat enged a történések elsöprő zajlásának az egyre idegenebb
fizikai terekben
ahol a szabadvers már nem szabad

a költészeti elmeszakértők hivatalában meglehetősen magas az ügybuzgóság foka
a munkatársak alig győzik az egyre nagyobb számban feléledő szabadversek
letaglózását

még meg sem fogalmazták az egyik alanyleírást és körözési felhívást
már is kezdenek a következőt

97

egy idő után már súlyos létszám gondokkal küzdenek
és a letartóztatottak számára is egyre kevesebb a hely
így hát arra kényszerülnek hogy bevezessék a majdnem-szabadvers kategóriát
amely nem igényel azonnali beavatkozást csak kósza készenlétet
és aztán egy gyors racionalizálás során felismerik

hogy nem is a vers hanem a költő az ellenség
így rohamtempóban megkezdik a költészeti helyett a költő-elmeszakértők
képzését

így már pontos címre mehetnek és esetenként sokkal nagyobb a zsákmány
mint korábban

amikor csak egy-egy vers volt

persze itt is felmerülnek a problémák: a mindig szabadverseket és a csak néha
szabadverseket valamint a pszeudoszabadverseket író költők miatt
állandóan résen kell lenni de nem enyhülhet a határozottság a céltudatosság
és a legfontosabb hogy a költészet forduljon önmaga ellen
szüntesse meg önmagát teremtsen önrendet

amit mi felügyelünk

(és ezért az adót is a mi számlánkra érkeztetjük és a bevételből a költészeti
és költő- elmeszakértők munkáját illetően megéneklő költők munkáját tá-
mogatjuk)

a tanári kar elégtétele (az élet iskolájában)

98 amiként az irattárat és a könyvtárat
a levéltárat is sorsukra hagyják társaik
szabadon lengedeznek a huzatban a lengőajtók
végső soron ez a dolgok természetes rendje
lépést kell tartani a korral
vagy meg kell érteni az idők szavát
és ebben a hirtelen jött szabad cúgban
(és ez a legpesszimistább köröket is feltétlen bizakodással töltheti el)
csak az adóbehajtók és a pénzváltók tartják a frontot
és ez oly megnyugtató és oly reménykeltő
a kósza szövegfoszlányok csendes sodródását
mélán és közömbösen szemlélik hajdan oly szigorú és kíméletlen cenzorok
így észrevétlenül elvesztik létjogosultságukat
a jelentések és változásai
a csupasz lét összerosódik jelmezbe bújt önmagával
kioltja eredendő ellentéteit
majd mi rendet csinálunk mondják az önjelöltek
és megtömött zsebekkel átveszik a látszathatalmat
olcsón megvásárolt teoretikusok üvöltöznek
helyet cserélnek a megfigyelők a megfigyelttel
közben cinkosan összerosolyognak és a nagy nemzeti ünnepeken
plecsniket aggatnak egymásra
de ez meggyőződésük szerint csak a virtuális valóság
hiszen csak az absztrakt rideg elméletet váltják a gyakorlat szennyes apró-
pénzére
alapjában (tulajdonképpen) jó emberek vagyunk (voltunk) mondogatják
miközben lassan leperreg egy újabb koszos évszázad
nem a mi időnk
a válság válságba szédül ez a dolgok rendje
a tanári kar feltétlen bizalmát élvezve
öntelten pökhettek tenyerükbe az emberkereskedő iskola
kitüntetéssel végző diákjai

a vers mint önmaga ellentettje

a levélfolyamból kimaradt meg nem írt levelet utólag már nem lehet megírni 99

és ez a megállapítás érvényesíthető a versfolyam/vers-viszonylatra is a lineáris (lineárisnak tűnő) idő (látszólag) mindig határokat és feltételeket szab

a dolgok (látszólagos) megtörténése és meg nem történése valamiképpen elválik egymástól: egy levél (egy vers) vagy van vagy nincs megnehezíti helyzetünket hogy mindez csupán a tárgyasulások és a regisztrációk világában igaz – az elmélet a szellem itt is felmentést ad a konvencióknak és megítélésüknek

a szellem világában a van nincs a nincs meg van lehet

egy vers amely szellemiséggé szublimálódik utólag már nem konkretizálható mert ugyan mi lehet konkrét amely szellemi

ha azt mondjuk hogy ez egy közbevetés akkor máris elszakadtunk a valóságos (valóságosnak tűnő) dimenzióktól: a közbevetés lényege a sehová sem tartozás de az is kétséges hogy hol van az a vetés amely közben van és ha van ám ha van közbevetett levél akkor máris megcáfoltuk az eszme-fut-tatás nyitányaként megfogalmazott állításunkat

azért állítunk hogy cáfoljunk és azért cáfolunk hogy állítsunk

és így eljutunk a dolgok és így maga az élet valóságos (valóságosnak tűnő) megfoghatatlanságához amelyben minden lehet önnön ellentettje is valamifajta végpont: a vers mint önmaga ellentettje

ez lehet mélységes szomorúságunk egyik alap-índoka amellyel önmagunkat vagyunk készítetve szemlélni

(gyermekkoromban beírtak egy barkács-szakkörbe az első foglalkozásokon madáretetőket kis fára akasztható házacskákat készítettünk aztán amikor ezzel elkészültünk a következő feladat madárjlesztők készítése volt ekkor voltam utoljára barkács-szakkörben de ez a barkács-szakkörök működésében nem okozott semmiféle fennakadást)

értekezés-kísérlet a költészetről

100 már csak a metaforákban reménykedhetünk
és belátni kényszerülünk hogy a metaforákról is csak a metaforák
révén fogalmazhatunk meg érvényes axiómákat
ez némiképp bonyolítja illetve átláthatóvá teszi a helyzetet mintha valami
önmaga volna
(egyetlen üdítő kivétel a pénz: a pénznek nincs érvényes metaforája mert a
pénnem önmaga)
ha a metaforák metaforáihoz érkezünk el akkor elkerülhetetlenül a költé-
szetbe ütközünk
és természetesen titkon feltételezzük hogy az ilyen felütésekkel azonnal mot-
tótá válunk
így hát le is zárjuk ezt a gondolatmenetet mert a túlságosan hosszú mottó
megöli a verset illetve ha a mottó végeláthatatlanná válik akkor fölösleges
már maga a vers
a mottó nem lábjegyzet amely lehet akár végeláthatatlan is
(a mottó nem lecsúszott lábjegyzet és fordítva)
így hát inkább a lényegre térünk miközben
a költészet sűrű áthatolhatatlan ködként terjeng
rárakódik a tájra a dolgokra a fogalmakra mindent körülvesz és átítat és ha
kisüt a nap
akkor sem oszlik el
önmagában is szép költői képnek ígérkezik: fogalmak a köd foglyaiként
vagy a bennünk lévő köd
tömény idegenséget hordozó otthonosnak semmiképpen sem minősíthető
közeg bár a légneműség sugároz valami könnyedség-érzetet
úgy lebeghetünk szabadon e külső-belső költészet-ködben hogy közben a két
lábunkon állunk mert érzeteink azt sugallják hogy a lábunk alatt a szilárdnak
vélt földben is köd van
ez az elveszettség-érzet aztán felszabadít
szabadon úszkálhatunk a monoton már-már teljes változatlanságot árasztó
finoman szitáló szürkességben ahol csupán egy-egy sűrűbb folt jelez némi fel-
üdülés-reményt
végső soron mindig ugyanabba a ködfoltba érkezünk vissza ahonnan elindul-
tunk
illetve ebben a ködben nincs indulás és érkezés minden lecövekelt minden
egy helyben álló
csak a köd gomolyog

a költészet gomolyog
amely gomolygásban érvénytelen a „köddé vált” kifejezés mert ahol 101
minden az ami
ahol minden eredendően az ami ott már nincs remény az átváltozásra
a költészet így manifesztálja hatalmas hatalmát és lényegét: mintegy al-
tatomosan érvénytelenít hiábavalóvá tesz
a köd-költészet (a költészet amely köd és a köd amely költészet) végérvénye-
sen
és diadalmasan lappangó
szinte észrevehetetlen valami ami talán nincs

